

OVIDIU

PRIMA

REVISTA LITERARĂ DOBROGEANĂ

APARE BI-LUNAR

Redacția și Administrația

CERCUL LITERAR „OVIDIU”

CONSTANȚA

Sumarul No. 17

- ✓ Dem. Munteanu-Râmnic. Adam-Klissi (1896). Dedicție pe album.
- ✓ Gr. G. Toeltescu. „Monumentul triumfal de la Adam-klissi” (urmare, B. Ultima expedițiune).
- François Copée. Unui ban de aur. trad. de Dem. Munteanu-Râmnic.
- I. G. Petriaru. Ștefan C. Mihăilescu.
- E. Flavian. Spre polul Nord.
- Gr. Mălinescu. In goana gândului. (Alfred, poem)
- Virgil Andronescu. Toga la Romani (urmare).
- ✓ Locotenent. M. D. Ionescu. Insula Șerpilor (urmare).
- Al. Simionescu. Un vis frumos și mare.
- Precor. Câte-va din cugetările Indisulor.
- T. Voicu. Spre iarnă.
- Sir Lionel. Legea naturală asupra heredității (Atavism).
- C. N. Drăguț. Strigături.

CONSTANȚA

TIPOGRAFIA „ROMÂNIA” MARIN FURCA
1899

Colaboratorul nostru, Domnul Locotenent M. D. Ionescu, destul de bine cunoscut cititorilor acestei reviste, va publica peste curând scrierea „Dobrogea”, care, pe lângă notele culese de D-sa în diferite voiajuri, va conține o compilare de aproape tot ce s'a scris referitor la provincia noastră de dincoace de Dunăre

Nu putem îndestul recomanda o ; era D-lui Locotent Ionescu, rezultatul unei munci stăruitoare de 5 ani, abonaților noștri și persoanelor doritoare de a cunoște Dobrogea din toate punctele de vedere.

Isvorele, de care D-sa s'a servit, sunt destul de autoritare pentru a da valoarea scrierii ce recomandăm; cităm, între alți autori, pe:

A. Boué, A. de Lapparent, A. Richard, Anastasiu V, Avril Bazancourt Bibescu (Princ.), Broglie Calimach, Cantemir Dem. (Princ.), Corréard, Dănescu Gr, Dările de semă ale Județelor Tulcea și Constanța, D'Holzgner, Durny, Engelhardt. Hammer, Harta Dobrogei lucrată de Marele Stat Major Scala ^{1/500000} (60 foii), Hasden, Herodot, Heyd, Ionesco I, Kainitz, Lebeau, Lelewel, Lejean, Memmsen, Mery, Moltke, Nacian, Ovid Peters Karl F. Peysonnel, Papiu Ilarian, Ramband, Reclus, Rousset, Sturza Dem. Ștefănescu Gr. Sontzo, Suss Tocilesc, Tott, Ubicini, Urechia, Wiszniewsky, Xenopol,

Uvrugiul se va compune din patru părți (geografia matematică, fizică, poitică și economică) și va fi însoțit de 4 hărți colorate, mai multe

planuri, schițe, vederi, tipuri etc. intercalate în text. un index alfabetic de peste 3500 numiri proprii și va forma un singur volum în 8-o de cel puțin 800 pagini.

Costul unui volum va fi de lei pentru abonați, plătitibil la primirea uvrugiului; în comerț lei.

Persoanele doritoare a se abona sunt rugate a subscrie alăturata listă și a o înapoia pe adresa Cercului.

În urma desisiunei comitetului cercului literar „Ovidiu”, anunțăm pe Domnii învățatori și preoți ca pentru D-lor abonamentul se reduce la jumătate, adică în loc de a plăti 10 lei vor da numai 5 lei.

Rugăm pe abonații noștri cari au rămas în urmă cu plata abonamentului, să ni'l trimită prin mandat postal, pe adresa la cercul literar „Ovidiu”.

Facem cunoscut tutulor domnilor și doamnălor, care bine-voesc a ne trimete articole sub pseudonimat, ca, la colțul filet, sa ne facă cunoscut și numele adevărat.

De asemenea când ni se trimete vre-o traducere, sa ni se trimita și textul pentru a putea face controlul.

Anunțăm cu plăcere, ca ziua de 20 I. c., se va da un concert urmat de teatru, de către elevele Institutului Român de domnișoare

OVIDIU

PRIMA REVISTA LITERARA DOBROGEANA

Adam-Klissi (1896)

D-lui Gr. G. Tocilescu

*A fost... de veacuri s'a surpat—
Și sub mormane 'nalte, mari,
Aquila, deși a îngropat,
Și împărați, și legionari...*

*Dar calda dragoste de țară,
Munca și credința-n sortă
Din scânteie scote pără
Reînvie-o viață mōrtă.*

*Se reînaltă adî surpatul
Monument de mii de ani—
Un „maestru-î“ împăratul,
Legionarii sint..... Curcani **

D. Munteanu-Rimnic

MONUMENTUL TRIUMFAL

DE LA

ADAM-KLISSI

II

Istoricul cercetărilor de până acum asupra
monumentului triumfal de la Adam-Klissi

(Urmare)

B. Ultimele Explorațiuni

Locuința ne-am stabilit-o în satul Enige, în localul părăsit al școlii, pe care a trebuit să-l reparăm în mod radical. Săpăturile au început la 16 August 1890, cu 40 soldați din regi-

* Dorobanții sînt întrebuițați la descoperirea ruinelor.

mentul al III-lea dela Ostrov, 12 Turci Kurdistan și 30 lucrători români din Adam-Klissi. La aceștia s'a adăogit mai târziu 40 dorobanți și alți 20—30 lucrători. S'a lucrat fără intrerupere, afară de zilele de ploie și de sărbători, până la 15 Septembrie acelaș an. Un jurnal, ținut în regulă, a însemnat amănunțele fie-cărei descoperiri. Cu un aparat fotografic s'a luat pozițiunea blocurilor celor mari, înainte de a le mișca din loc, spre a ne putea da sēma despre direcțiunea și cauzele căderii lor, spre a constata dacă sânt răsturnate prin cutremur sau prin mână de om. Partea superiōră a ruinelor a fost curățată de țărina și vegetațiunea ce le acoperea: stanele de piatră, desgropate în săpăturile anteriore, împiedicând circulațiunea, s'au transportat la oțecare distanță. Căștigându-se ast-fel loc liber, lucrătorii împărțiți în două grupuri, unul la NW, celălalt la SW, au putut săpa sistematic pe întindere de 7.50 m. jur împrejurul scării, până ce au dat de trotuarul menționat mai sus.

Scara, de și foarte stricată prin căderea blocurilor, era aproape întregă; numai pe alocurea lipsēu câte-va lespeți, unele scōse într'adins spre a putea constata adâncimea miezului rectangular. Pe scară, în tōte direc-

țiunilo, bucăți sfărâmate din prizonierii și din parapetul crenelurilor, din trofeu, din coperiș, cornice și îmbrăcăminte; ici și colo lei întregi sau sfărâmați, însă totdeauna lângă un parapet cu gaură și la același nivel cu dănsul; bucăți din frisa de jos, ceva mai departe, din cea de sus; pilaștri, unul cu glafuri alăturate de altul ornat cu două șiruri de viță încolăcită: dovadă că în rânduiala lor primitivă ei alterna; bucăți de brlușor, unele găsite la locul lor originar; în fine câte-va sfărâmături de litere din inscripțiunea monumentală. În chipul acesta ruinele au fost cercetate și curățite până la temelie; scara circulară și trotuarul, desvălite în întregime, și de asemenea tot ce mai rămăsese înprejur nedesgropat din sculptura decorativă și din celelalte bucăți arhitectonice ale clădirei.¹⁾

În același timp cercetări dălnice, făcute prin cimitirile și satele din județul Constanța, au scos la iveală multe alte pietre provenite dela mo-

¹⁾ Între bucățile găsite vom menționa: a) două fragmente de metope (no. 25 și capul unui soldat de pe metopa no. 32); b) 17 bucăți, prinși de rășboi dela creneluri, din care câțiva-va întregi; c) 55 bucăți dela parapete, din care 11 găurite; d) 29 fragmente de lei; e) 17 bucăți de frise; f) 11 pilaștri; g) 35 fragmente țigle de piatră, cu care era acoperită clădirea; h) 5 reliefuri cu arme; i) 4 bucăți din trunchiul trofeului și 23 fragmente din lorică; j) 63 bucăți din cornice; k) 3 pietre de la baza sexagonală, fără a mai enumera pietrele provenite dela soclu și din restul îmbrăcăminte, până la suma totală de 1680 bucăți. Din inscripțiune s'a găsit cinci bucăți de litere, iar din obiecte numai două săgeți, câte 2—3 monete de bronz (Aurelian, Constantin și Justinian) și o piatră de răjnită. În partea de NE. pe trotuar jos, o parte din maxilla inferioară a unui om.

nument, între care menționăm: metopele no. 7, 21, 36 și 40, patru pilaștri cu două fețe dela baza sexagonală a trofeului și o bucată din frisa de jos, care se deosebește de celelalte bucăți prin aceea, că foile de acanth cresc dintr'un vas având de o parte și de alta câte o pasăre¹. În valea Enige, două ore departe de Adam-Klissi, am constatat carierele din care s'a extras materialul ce a servit la construcție. După ce, în chipul acesta, o cercetare tehnică definitivă și o descriere completă a clădirei s'au devenit posibile, și după ce toate elementele necesarii s'au fost adunate, d. architect *Niemann* a isbutit să ne dea o restituțiune aproape desăvârșită sigură a întregului monument: reconstituțiunea sa poate servi de model lucrărilor de acest fel; totul se rezăme pe măsurătoare și calcul; fantasia sa și imaginațiunea nu jocă aci nici un rol. Cum cititorul va putea să vadă din relațiunea de mai la vale a d-lui *Niemann*, inscripțiunea monumentală nu era săpată pe o singură lespede, ci probabil pe două lature opuse ale bazei sexagonale, asupra căreia se înălța trofeul,

Unui ban de aur

(De François Copée)

Muncind cu drag, am câștigat
Un ban de aur lucitor;
E nou, frumos, adânc săpat,
Un napoleon ispititor.

¹ Numărul total al pietrelor provenite dela monument și aduse până la 1 Ianuarie 1892 se urcă la suma de 2200; peste 80 de cimitire și locuștii s'au vizitat, dar numai 24 din ele s'au găsit pietre de la Adamklissi.

Privindu-l, trist, am cugetat,
Lăsându-mă pe gânduri dus,
Că banu-l singur vinovat,
De-s unii jos și alții sus...

Căci ură dacă-i între oameni,
Ești tu de vină, ban lucios,
Tu egoism în bogăți sement
Și faci săracul invidios;

Chiar ceru-l tot sub sceptrul tău:
Câți răi de cei ești din mișii
Crezând că vind pe D-zeu,
Nu ți iați cei 30 de arginți?!

O, ban de aur, rege ești,...
Și-atita lume te dorește;
Dar ce păcat!—nu prețuești
Cât dorul care se împlinește.

Tu dai plăcerea trecătoare
Dar care mi, care comori
Dați farmecul de visătoare
Și pline ceasuri de fiori?

O, cât n'ar da și cei avari
De ei bine de s'ar prinde;
Dar pentru mic, ca pentru mari
Sănătatea nu se vinde.

Ovrei, frumosă-i sclava ta,
De să n'ioră întregă-mi fire
Dar cel cu bani nu vede-n ea
De cât o mască de iubire.

Iar tot aurul din lume
Nu-i dă laurul fatal
Ce încunună pe un geni
Care mure ntr'un spital.

Tot ast-fel viața, veselia
Ce-o ai la două-zeci de ani,
Nu ți-o dă totă bogăția,
Nici toate casele de bani.

Bogat, de și le arăți dispreț,
Cei mici te plâng, când să gândească
La fericirea fără preț.
Ce bani tăi și-o hărăzesc,

În teatre, cluburi totdeauna
Petreci scurtând din viața ta
Eu privesc cum vine luna
Doar eu și cu iubita mea.

Plătești plăceri ucigătoare,
Slăbirea și cu cei urmată —
Noi? Nimic.... Apus de soare
Lună plină... 's fără plată

O, ban de aur, nici odată
Eu socotesc că n'ai fost dat
Ca o răsplătă meritată
Pe drept sau bine câștigat.

Fior după fior imi trece
Când privesc anu-ți urgisit:
O mie opt sute trei-spre-zece
Când trădarea-i înlesnit!...

Aprópe-nvins era împăratul
Când pentru tine, din mișei
Se găsi Iuda Galonatul
Să vindă Franța și pe eroul ei

Ce începuturi rău pătate!
O, câte rele ai înlesnit....
O, câte poște blestemate
Plătești și câte n'ai plătit!

Și lunecat pe mese verzi
Cu sânge chiar ai fost pătat.
În lăzi ascunse pacnic șezi
Deși-n frig pietri ai crepat.

Tu ai fost pus adesea, până
Și de un pățimas bătrîn
Într'a proxenetel mână
Pentru-n feciorenic sân.

Și în răceala ta ca ghiata
Tu plătești fără muștrare
O conștiință dimineața,
Scara tot ce-l desfrânare.

În tine ved cu spaimă mare
Un ipocrit nevinovat,
Cu fața dulce și iubitore
Tu ești chiar veacul intrupat.

.....
.....

Dar iată am ajuns acasă
 În poartă un sărac mă aşteaptă
 Cu vocca tremurândă, josit,
 Cu mâna slabă întinsă, dreaptă...

Mă uit la tine—el te cerc;
 Te las să cazl în mâna sa
 Celor ce n'au dal mângâiere
 Şi asta-i doar iertarea ta!...

D. Munteanu Rimnic

ŞTEFAN C. MIHAILESCU

O tristă, o durerosă, o îngrozitoare veste ne aduseră diarele din capitală în ziua de 3 Iunie.

Bătrânul necunoscut, sinucis în ziua de 2 Iunie în Cismigiu, trăgându-şi un toc de revolver în tâmplă, nu era altul de cât ilustrul şi elocuentul conferenţiar şi membru fondator al Ateneului din Bucureşti. Nu era altul de cât eminentul şi eruditul profesor de sciinţe phisice, de cât distinsul şi profundul pedagog, ce de pe catedra sa şi prin scrierile lui, a luat parte activă şi însemnată la dezvoltarea şi la răspândirea sciinţelor în România, timp de mai bine de un pătrar de secol. Nu era altul de cât fostul inspector general al învăţământului primar, fostul inspector al învăţământului secundar, fostul secretar general al Ministerului de Culte şi Instrucţiune publică, funcţiuni ce le'a ocupat spre a lăsa în urma-i suvenirî neuitate despre activitatea, despre modul cum ştia să îndeplinească nişte sarcini publice. În fine nu era altul de cât fostul şi nepreţuitul meu coleg de clasă *Ştefan C. Mihailescu*.

Şi cu toate acestea bătrânul sinucis, conferenţiarul ilustru, profesorul iubit, pedagogul distins, scriitorul renumit, înaltul funcionar onest şi conştiincios de datoria sa, rămase necunoscut în capitala ţerei timp de 7 ore!!! Până ce familia îngrijată de lipsa lui tăcu cercetări la poliţie.

Căci nici poliţia, nici parchetul, nici ni-

menî în fine, nu cunoscuseră său mai bine nu căutară a cunoşte cine era sinucisul; de ôre ce cine s'ar fi gândit vre-o dată că Ştefan C. Mihailescu să'şi curme viaţa într'un mod atât de tragic!...

Sôrta amară, destin neînţeles, mister impenetabil, au făcut ca Ştefan C. Mihailescu, atât de cunoscut, atât de preţuit, atât de iubit de totă lumea, să fie aruncat la Morgă, ca cel din urmă proletar!!!... Am plâns de durere, şi mintea mea nu-şi putea esplica acest dureros, acest grozav, acest înfiorător sfârşit!!!... Căci Mihailescu, Fănică al nostru, 'mî amîntea nişte zile fericite, 'mî amîntea nişte speranţe pierdute, 'mî amîntea iluşiile copilării, iluşi plăcute şi inocente.

Elev, iubit al distinsului şi neuitatului profesor de facultate C. Esarcu, iniţiatorul şi fondatorul ateneului din Bucureşti, Ştefan C. Mihailescu s'a silit în viaţa sa să-l ajungă şi pôte chiar să-l intrcă în unele privinţe; dic, să-l intrcă fiind-că Ştefan C. Mihailescu nu a avut ocazia, să asculte pe maestrîi lumeî în centrul civilizaţiunei, cum a avut D-l C. Esarcu.

El 'i-a citit numai, el a căutat să-î înţelgă singur, el s'a dezvoltat mai mult prin sine de cât prin ajutorul altora.— Acesta este un merit, ce nu s'a arătat de cei ce i-a făcut biografia în diarele din Bucureşti.

Ştefan C. Mihailescu este unul din primele lăstare, ce a dat facultatea de ştiinţe din Bucureşti; căci de şi fără titlu academic totuşi 'şi a atras atât prin concursul splendid depus în 1867 pentru catedra de sciinţe phisico-naturale cursul superior cât şi prin scrierile sale ulterioare admiraţiunea şi respectul ômenilor de ştiinţe. Mărturisesc, că după cum am fost cauza, ca el să urmeze facultatea de ştiinţe tot eû l-am făcut a nu mai lua licenţa; din causă că pe atunci titlu de licenţă nu procura nici un drept de cât satisfacerea unei simple vanităţi omeneşti.

Dacă legea instrucţiunei din 1864 cerea pentru cariera de profesor, nu titlurî ci exa-

mene și concursuri, prin care să se constate știința, ce posedă solicitatorul; dacă Ministerul de lucrări publice ne-a refuzat a ne admite cu titlu de licență în matematici, în corpul tehnic, ca elevi ingineri; atunci i-am zis la ce bun să luăm licență de cât a satisface o vanitate, am probat prin concurs că avem cunoștințe suficiente de cariera, ce am îmbrățișat, să ne desvoltăm și să completăm aceste cunoștințe fără a face parada de titluri.

M'a ascultat și amândouă am rămas netitrați.

Cređ, că este bine a releva, că Ștefan C. Mihalescu și Gr. Constantinescu sunt cei dintâi, care au avut curajul să depue examen pentru profesor, cursul superior de licen, conform cerințelor legii instrucțiunii din 1864, curajiu, ce nu l-a avut licențiații din Paris.

Esamenul depus de acești două absolvenți, fără titluri ai tinerii noastre facultăți, a fost mai presus de orice așteptare, a ridicat prestigiul facultății noastre de științe.—Cu toate acestea titrații din Paris au fost preferați, și lui Mihalescu i s'a dat o catedră inferioară. Nu s'a plâns dânsul, de ce să mă plâng eu? De ce să scormonesc trecutul? Am voit numai a-i arăta meritul, nu a face personalități, de orice dânsul a voit să intră în cariera profesoratului pe ușă, nu pe fereastră, ori pe căi peșișe, și a face multă onoare corpului profesoral.

I. G. Petraru

SPRE POLUL NORD

(Urmare)

Din expedițiile polare preparate cu îngrijire, prima e aceia numită Austro-Ungară. Ea explorează în mod sistematic insula Noua-Zembla și țara Francisc-Iosif între anii 1872—74. Nava, care a servit expediției, nu-

mită „Tegethoff” a fost construită special pentru acest scop, avându-se în vedere toate împrejurările. Comandanții acestei expediții au fost Weyprecht și locotenentul Peyer. Cu totă construcția specială a lui Tegethoff, el n'a putut rezista presiunii ghețurilor și expediția a fost nevoită să-l părăsească, căutându-și adăpost în colibe de zăpadă bătută. În aceste colibe potrecu 125 de zile îndurând cele mai mari friguri. Expediția însă, nu a pierdut vremea, ci a făcut recunoașteri însemnate. În special s'a distins locot. Payer, care a explorat în sanie mai toată țara, pe care a numit-o Francisc-Iosif, înaintând până la al 82-lea grad.

La sfârșitul lunii Maiu 1874 după ce membrii expediției petrecuseră doi ani în mările polare, începu întorcerea într'un fel de săniș—bărci. Așa de anevoios era drumul, că în două luni abia se străbătuseră 14 kilometri.

După nouă-zeci-și-șase de zile expediția ajunsese la Noua-Zembla, de unde fu repatriată de un vas rusesc.

Expediția n'a pierdut de cât un singur om—cea ce însemnează, că ea s'a făcut în bune condițiuni. Resultatele, au fost destul de însemnate din punct de vedere științific, nu tot așa din punct de vedere economic

Exemplul acestei expediții, nu putea rămâne neimitat. Imediat societatea geografică din Londra, aranjă o expediție sub comanda căpitanului Nares, care se făcu în condi-

țiunii foarte favorabile, ast-fel că și rezultatele au fost pline de însemnătate. Invingând greutatea incomparabile trăgând la săni alături cu câinii, ajunseră la 83°, 20' 27". Mai departe n'au putut pătrunde, căci perfecțiunea instrumentelor lor le dovedii, că până la 80 de kil. nu există de cât o câmpie de ghiată. și cât se va mai întinde această câmpie, răspunsul era un mare semn de întrebare.

Printre exploratorii polari nu trebuie omis, profesorul suedez Nordenskijold, care a întreprins o serie de călătorii în regiunile polare, din care nu trebuie să uităm și pe cea din anul acesta. Cea mai însemnată din toate este aceia împrejurul cōstei de nord a Europei și Asiei, traversând tot oceanul arctic, mărginaș celor două continente. Ne aducem aminte, că și alții încercaseră acest drum, dar că nu ajunseră, de cât până la marea de Cara, căci mai departe n'au putut trece.

Călătoria lui Nordenskijold reuși foarte bine și probă că ar fi posibil un drum pe la nordul Europei și Asiei, lungind coastele acestor două continente. Acest drum ar fi fost o scurtare pentru interesele comerciale din răsăritul Asiei. Era acum întrebarea, dacă drumul putea fi întreprins cu succes în tot timpul anului, fiind-că expediția fusese blocată 264 de zile în ghețuri. Negreșit că răspunsul e negativ, totuși Nordenskijold crede că o călătorie se poate face cu succes în cursul aceleiași veri.

(Va urma).

E. Flavian.

ALFRED

I

IN GOANA GÎNDULUI

Din lotus după ce băuse sucul cald,
Alfred stătu uimit în țermul de smarald,
Privind la ocean, visind în vag de dor,
Un dor imens de-a ști ce'î taina lumilor.
Și i se duc atunci scintei cu vii lucriri,
Ce scapără roind din caldele'î simțiri,
Urzindu'î ca un nor de fosfor luminos
În întunericul de sub al frunței os;
Și ca de facere, ca trupuri de femei
În flecțiunii ferbinți, sirenele ideii
Se mișcă. Și se duc, pe mare, căutind
Norocul, făt frumos ce li l'o fi scaldind;
Se duc în negura necunoscutului,
Cu vrerea de-a pute răzbi în miezul lui;
Se duc cu clipele, și se tot duc în zbor
Pe mititelele aripe¹⁾ ale lor.
Fug, și fugind mereu, ca nourii în cer,
Iși dau făpturile pe forme care pier;
Și se tot primenesc, ca prierul umblind
S'alunge țelele, spre bine alergind.
Iar după lungul lor colind prin lume torc
Etericul lor fir de raze lungi din foc
De crier, gîndul lui, profil de taine dat
În drumul de la simț la sentiment curat.
Visa, și visul lui, un falnic ideal,
L-l duce cadentat pe unda de cristal,
În care străluceau, venind în pribegii,
Din facelele de sus, dulci raze aurii.
Și vede clar atunci frumosul incarnat
Cu feiciri cerești în adevăr curat.

Apoi, trezindu-se, Alfred s'a întrebat:
De-o fi avind vr'un simț, în totu'î intrupat,
Natura, și fiind așa, de-o fi avind,
În frământarea ei genezică, vr'un gînd?
Și cum i se păru în univers vădit
Anume tot ce e și cum e plămădit:
«I-l are», zice. Și, zicind, cu vii fiori,
Ce'n ochii lui răsar ca razele din zori,
Umplea cu dragoste și cu viața sa
Pămînt, și cer, și tot: «i-l are», repeta.

¹⁾ Accentul moldovenesc pe i.

Ștatunci, înviorat, în clocot de simțiri,
Zări o flăcară cu calde străluciri,
Ce par a'î arăta, că firele de lut,
Și plintele în flori, și toate, c'un sărut
De dragoste s'atrag, se string, și se lipesc,
Și 'și fac viața lor fiind-că se iubesc.
Iar zinele cu nuri nubile îi spun în cor
Că nu'î nimică mort pe cită vreme'î dor.

Era în primii ani ai tinereței, cind,
Cu nobile simțiri înaripa și gînd
Și fapt spre culmea lor, în vis entuziasat.
Azi, cinic, suțet hîd, oribil în contrast,
Copilul visător de ieri, îmbătrînit,
Ca de-o durere ars, e trist, e mohorit.
Căci marea ce și-a fost închipuit-o vad
In care se scâldea norocul lui, e iad;
Și stelele, minciună de peste timp, clipec
Din focuri ce, demult, is stîNSE, și'î uimesc;
Și unda, unde el zărise strîns legat
Frumosul în realul idealizat,
E dusă, s'a topit în cețele din larg,
Cu doruri ce le-avea pe-al gîndului catarg;
Iar dulcii lui fiori de dragoste ce-avu,
Odinioară, el, copil curat cînd fu,
Abia din cînd în cînd i-l mai cuprind acum,
Și'n marea dorului nu'și mai găsește drum.
Azi, ca d'un zbucium lung în valuri ce se zbat,
De chinuri e cuprins, și e îndurerat,
Cu sufletul amar și fără pic de dor
In indoiala lui, în negrul lui fior.

Copil al unui veac cu sceptice idei,
Gîndirea l'a luat în faetonul ei,
Și dus ca vîntul fu spre a se adînci
In faptele ce fac al lumii veșnic fi.
Și se ducea mereu, mereu cutreierînd
Prin mîf de mîf de lumî, departe, căutînd
In roiul de lumini din cerul înstelat
Să deie d'un sălaş de adevăr cu at.
Poî, alte doruri iar îi vin atunci, și'î iaă
In zborul lor, și'î duc la raiul ce i'î daă,
Cu snpra-omenesc în idealul pur,
Cu marea de lumini și cu sublim azur.

Ca 'ntr'un mărăș apus de soare, irizat
Pe creste de granit cu foc învâpăiat,
In insule cu munți de aur radiant,
Cu pietre de rubin și stînci de diamant,

Ajuns-a. Și prlvi, adînc și nesfîșit
In frumusețea lui, imensul strălucit.
Acolo, fermecat, și'nchipuie urziri
De fapte fără vâl în ale lor iviri;
Și le tot cerceta cu doru'î arzător
De a le desvâli din tainițele lor,
Mereu într'un delir de-a ști se frîmînta
Din însuși chiazma lor de a le despica.
Șatîta ce s'a fost strădănit cu zor
Frenetic de-a pute să dea de rostul lor,
Incît, de la un timp, crezu că străbătînd
Din miez de mic extrem abia zărit în gînd
Și până unde duc vederele, afund,
In toate cite sînt, gîndirile'î pătrund.

(Va urma)

Gr. Hălinescu

Toga la Romani

I
(Urmare)

Din cele expuse, rezultă că îmbrăcarea
togeî virile avea un caracter oficial, care
de și la început era un simplu obicei îm-
prumutat de la Etrusci, — cu timpul însă
devine regulă imperioasă, de la care nu s'a-
bătea nici cel mai de rînd cetățean roman.

Titu Liviu ne aduce la cunoștință un fru-
mos exemplu (Annales lib. III. c. 26). cu
ocazia războiului din anul 297 a. ch.

Equiî declarară rebel Romanilor și fără
veste înconjoră armata consulului Minucius
profitînd de bivnacarea ei într'un defileu.
Spaima produsă în Roma e de nedescris,
— poporul se răscolă, templul în care se
ținea ședința solemnă a senatului răsuna de
discursurile oratorilor patrioți, acoperite de
strigătele poporului adunat în fața statuei
lui Marte.—In grabă, se ia decisiunea ca
să se aleagă un Dictator, cu puteri ilimi-
tate pe 6 luni și care să conducă destinele
statului și războiului.

După o propunere, se alege dictator T.
Q. Cincinnatus, un agricultor, proprietar al
unui ager dincolo de zidurile Romei.—Se-
natul alege o delegație care să meargă la

el și să-l comunice decisiunea și electiunea sa. — Titus Livius ne arată pe Cincinnatus, lucrând la ogorul său, ținând de cornele plugului, fiind desbrăcat de togă.

„..... salute data invicem redditaque, rogatus, ut, quod bene verteret ipsi reique, publicae, togatus mandata senatus audiret. Admiratus rogatusque: Satin salve? Togam prope e tugurio proferre uxorem Racialiam jubet; qua simul, absterso pulvere ac sudore, velatus processit, dictatorem eum legati gratulantes consalutant, in urbem vocant....“

Din pasagiul acesta, ori cât ne-ar părea de naiv sau inventat, totuși reese că nimeni nu putea asculta poruncile senatului. Târziu a fi îmbrăcat în togă.

Am putea dice chiar că era un fapt firesc ca Cincinnatus să pue un veșmânt, ne putând a se prezenta în fața unor streini în modul cum se afla la câmp.

Lucru de observat chiar ați la țeranul nostru, care aflându-se fie la munca câmpului, fie la căminul său, — nu ese înaintea unei persoane mai distinse, fără a și îngriji personalitatea sa. El va căuta să și pue un veșmânt pentru a da un fel de respect celui ce calcă pragul casei sale.

În atarâ de acest cas, ori-ce magistrat roman, nu putea să mergă, a și ocupa scaunul funcțiunei lui, fără a fi îmbrăcat în togă.

Praetori, consuli, proconsuli, propraetori, legati Augusti, erau nelipsiți de această haină, în exercițiul funcțiunei lor. Să dăm un exemplu: Orașul Vibo Vindobona, rögă pe Verres să intervie în afacerile ce interesează municipiul. Pe atunci era obiceiul, ca un oraș să și aibă un patron sau un asensor, om influent, care să stăruie în Roma în favorul său.

Ordo decurionum însărcinează pe Marcus Marius și alți delegați, cari să ia cuvântul în Roma și să se adreseze lui Verres. Cicerone în al doilea discurs contra lui Verres, (A. II. lib. V. E. 16) aduce acestuia învinovățirea pentru că nu a primit pe amba-

sadori ilustrului municipiu după formele obișnuite, ci înveșmântat cu toga cenușie a voiajorilor și pallium grec. — Și döră Verres era persöna oficială.

Tot M. T. Cicerone în *Catilinara IV*. Cap. II. al. 5, se felicită că nici un magistrat îmbrăcat în togă nu s'a bucurat de favörea, ca senatul să ia o decisie în numele său.

„.... maximeque quod meo nomine supplicationem decrevisti, qui honos togato habitus ante me est nemini.“

Am mai spus deja, că toga nu era numai un veșmânt oficial, ci și național — el servea pentru distincțiunea unui Roman, de un strein sau peregrinus.

Ni se prezintă cu töte acestea cazuri, în cari se scotea toga, punându-se alt-fel de veștinte; dar aceasta nu era un ce de regulă, fiind-că cetățeanul roman se simțea mândru în costumul său prin care se distingea cu fală că e *Cives Romanus*.

— Cicerone, cu ocașiunea cuvântărei: *Oratio pro Caio Rabirio Postumo* § 10. ne prezintă iarăși un frumos exemplu, din care să vede că un Roman numai în cas grav denega portul său național.

„..... Facilius certe P. Rutilium Rufum necessitatis excusatio defendet; qui quum a Mitridate Mitylenis oppressus esset, crudelitatem regis in togatos vestitus mutatione vitavit. Ergo ille P. Rutilius. qui documentum fuit hominibus nostris virtutis, antiquitatis, prudentiae, consularis homo, soccos habuit et pallium.“

Pe când Mitridate năvălise în Asia, unde poruncise armatei sale să omöre pe toți Romanii, și cum ei se distingeau prin togă, Rutilius Rufus, se îmbracă cu alte haine și fuge în Egipt. Dacă nu putem spune ca Cicerone că Rutilius era un exemplu de curagiu antic prin a și schimba portul și numele în fața morței; — totuși noi trebuie să constatăm, cu reterință la chestiunea ce ne preocupă, că numai în cazuri fortuite se putea întâmpla înlăturarea togei și calceelor.

De alt-fel de la atingerea pubertății, Romanul o purta fără întrerupere. Ceva mai mult la mărtea sa corpul era învelit în togă și depus pe masa mortuară, unde era plâns de bocitoarele plătite anume pentru acest scop.

Ideia acésta e admirabil întărită de Juvenal (Sat. 3. v. 171). prin versurile:

„Pars magna Italiae est, si verum admittimus
(inqua
Nemo togam sumit, nisi mortuus...“

Din toate cele expuse până acum, răsesse cu claritate că toga era haina păcei, mărturie de alt-fel întărită de Cicero în hemistihul său: „Cedând arma togae—să cedeza armele în fața togei.“

Nu putem dice că era un veșmânt și de rebel, fiind-că militarii purtau *sagum*, un fel de manta, împrumutată de la Galli și Hispani. El era confecționat din postav gros, mai scurt ca toga, însă prins pe umărul drept cu o agrafă.

De aci vine expresiunea latină: *Saga sumere, ad togam redire* și vice-versa.

(va urma)

Virgiliu Andronescu

INSULA ȘERPILOR ¹⁾

(Urmare)

Istoricul roman Ammian Marcellin greșește când așază insula noastră în apropierea Tauridei. Căci iată ce ne spune în scrierea sa. „De acésta Tauridă (azi Crimeea) să ține și nelocuita insulă Leuce, consacrată lui Achile cei cărî din întâmplare sunt aruncați aci, după vizitarea urmelor antice, a templului și a ofrandelor închinat aceluiaș eroi, plăcă séra

la navo, căci se zice că nu fără pericicolul vieții inoptează cine-va aci. Sunt și ape în insulă și pasări albe asemenea halcionilor“.

Ceva mai precis de cât scriitorii citați a determinat pozițiunea Leucei poetul Alexandrin Lycophron, care vorbind despre Achile ne spun că, „locuește de mult timp pe stânca albă de spume de la gurile mlăstinoase ale fluviului Celtic (Istru)“

Unul din cei mai vechi geografi Scylace, se exprimă în Periplul său „Drumul în linie dreaptă de la Istru la Crimetopon (promontoriu în Chersonesul Tauric) e de trei zile și trei nopți. Dacă ia însă cineva țărnuțul, drumul e dublu, căci aci este un golf în care se află o insulă, desartă ce e drept, numită Leuce și consacrată lui Achile“.

Scriitorul anonim al „Descrierei pământului“, probabil Scymnus de Chios după cum de obicei se crede, determină și mai precis depărtarea insulei noastre de continent. El vorbind despre Istru care se varsă pe cinci guri în Pont zice între altele: Peuce se numește după marea mulțimea de pinî πινυή ce cresc pe ea; drept în față-î este aședată în mare insula lui Achile. Acesta are o mulțime de pasări domestice și oferă un sfânt spectacol celor cărî aci sosesc. De pe insulă nu se poate vedea nică erî continentul cu toate că acesta nu-î mai departe de cât 400 stadii, după cum spune Demetriu.

Dionisiu Periegetul în scrierea sa „Orbis Descriptio“ așază insula Leuce

¹⁾ După importanta descriere a D-lui G. Popa. Rev. ach. Vol. VII fasc. II anul 1894 pag 391—416

prea spre N. în fața fluviului Borysthene.

În partea stângă a l'ontului Euxin se găsește în mare o vestită insulă în fața lui Borysthene. Ea este înclinată eroilor. Se numesc Leuce fiind că animalele care trăesc acolo sunt albe, se spune că prin văile deșarte ale insulei rătăcește sufletul lui Achile și ale altor eroi, căci o astfel de recompensă s'a dat de Jupiter celor buni pentru virtutea lor: virtutea atrage după sine onoarea eternă.

În determinarea pozițiunii Leucei mai mult se apropie de exactitate geograful Strabone, împărțind Pontul în două jumătăți așază în partea vestică ἡ λευκή νῆσος. Mai apoi ne spune: La 500 de stadii departe de revărsatul fluviului Tyras se află în mare insula Leuce, consacrată lui Achile.

Acastă cifră de 500 stadii autorul Crestomației lui Strabone, din erore o aplică distanței dintre Leuce și Peuce. Că insula Leuce se află în mare la o distanță de 500 stadii spre răsărit de la Peuce și consacrată lui Achile.

Determinarea pozițiilor geografice nici odată cei vechi n'au putut ajunge la precisiunea noastră de azi. Ori cât de dezvoltat a fost în anticitate comerțul maritim, totuși navigațiunea ne ajungând la perfecțiunea modernă cei cari călătoriau pe apă, rare ori se hasardaū să plutescă pe intinsul mării și mai ales în Pontul neospitalier. Peste tot cei vechi aū rămas navigatori de term. Direc-

țiunea nordică pentru cel care pleacă din Bosforul Thracic, este fluviul Borysthene. Istrul chiar ca să se verse în mare își îndreptă mai întâi cursul spre miază noapte. Strabone ne spune, că el nu se varsă departe de gurile lui Tyras și Borysthene. De aceea geograful roman Pomponius Mela se exprimă „Leuce situată la revărsatul lui Borysthene o forțe mică și poartă numele de Achillea, fiind-că aci Achille, a fost îngropat.

Trecând peste inexactitatea, că Achile ar fi fost înmormântat în Leuce pe când se știe că cenușa sa a fost îngropată pe țărmii Troei, trebuie să observăm că aci nu este vorba de mica insula Borysthenes (Berezan) din fața fluviului cu acelaș nume, ci de Leuce, care una singură se află în întreg Pontul Euxin.

(Va urma)

Locotenent, M. D. Ionescu

Un vis frumos și mare...

Privirile noastre pluteau departe pe mare. O seară violetă ca o amestită limpede și străvezie se coborâse peste ape.

De pe terasa vastei clădiri medievale, ce înainta îndrăsnit în mare, ascultam sgomolul valurilor ce se stărâmau de stânci.

În haina-i splendidă de mătase verde cu dantele albe de spume, marea în nebun avânt urcând val pe val părea că vrea să se înalțe până la noi, până la uriașul balcon de piatră și de fier în care stam; sfidare aruncată deslănțuitorilor talasuri.

Ne stăpâna farmecul sâlbatec al nemărgenitelor ape ce în fierbere, în vuet și în ridicări de valuri păreaū că vor să sfarâme tot; ne stăpâna mai mult însă teribilă trumusețe a Tolei.

Nu mai vedeam acum de cât focul ochilor ei și albeața marmoreană a obrazului care devenea mai strălucitoare cu cât noptea cădea mai adâncă.

Știam că nu iubise nici odată, că 'n calea ei tot ce pământul are mai puternic, mai frumos mai bogat se plecaseră ca în fața unei divinități.

Și în ora aceasta, iată că mărgeanul buzelor sale s'a întredeschis și am ascultat destăinuirea unei inimii ce pentru toți era de ghiață.

Eă, începu dânsa cu vocea-i în care tremurau note termecătoare am călătorit mult

Pretutindenți descendenți ai anticelor și strălucitelor familii au risipit secularele lor bogății și și-au vărsat sângele nobil și cald pentru surâsul meu. Copiii tineri și fragezi, pași frumoși ca îngeri cu inimă prin care citeam limpede iubirea ca printr'o sferă de cristal, căpitanii vestiți în răsboie, încărcăți de glorie și de avuturi s'au înclinat înaintea mea și au tremurat de neasemănată fericire la zâmbetul meu.

Monarhi puternici cu grele corone de aur încărcate cu nestimate și-au plecat în fața mea bărbile stutoase în care al vremei caerțesese fire argintii.

În țările care sunt grădinele înflorite ale lumii pe subt ferestrele mele au trecut trubaduri cu ochi de foc; copii cu plete de aur și ochi albaștri, unele viorele, cântându-mi cu toți dulceața iubirei

Multă vreme am gândit că poezii au mințit, sau înșelați de visionarele lor închipuiri; ori poate cu acea putere de imaginație adevărat dumnezeieacă au transformat lutul comun într'o marmură albă.

Am gândit multă vreme.

Dar din mulțime a eșit un om. Era înalt și palid. Ochii îi ardeau. Avea cuvântul imperios și comanda mulțimei.

A fost de ajuns să-l văd o singură dată ca să-l doresc pentru vecinicie.

Și când pentru prima oară am rămas singur am simțit genunchii tremurând și că inima mi se bate cum nu mi-a mai bătut nici odată. La cuvântul cald de iubire o beție

mă inecă și așa vrea să ard totă sub focul ochilor săi.

Când 'mi vorbește tremur ca o trunză și o dulceață dureroasă mă inecă.

Iar dacă cu buzele-i aprinse 'mi caută buzele fug de teama unei prea mari și de nesuportat fericiri.

Noptea căzuse pe mare. Ai zice acum, atât de apropiate sunt stelele de apă că palatele lor sunt în adâncurile unde

Tola adăogă: Sunt fericită că trăiesc în orașul acesta unde srăește el, că-l zăresc, că-l aud glasul.

Șopti apoi, abea se auzea: iubesc însă atât de mult în cât am să plec, ca să nu-l mai revăd nici o dată

Am citit în ochii săi mari și subjugători destinele mărețe ce-l așteaptă.

Și ca imperioasă lui voință până în sfârșit să se îndeplinească; ca să se realizeze visul frumos și mare ce-i strălucește în ochi trebuie să nu-l mai revăd nici odată.

Încătușată cu lanțurile iubirei voința lui miraculoasă ar slăbi; pe sânul meu ar nita gigantele visuri și apoi dacă odată așa da drum tocului ce mă arde pentru el l-aș voi al meu pentru vecinicie.

Acum e încă vreme și mă voi duce. Știu că de aici înainte drumul are să mi fie dureros; cu propriu mâini 'mi sfărăm fericirea, dar nu pot alt-tel în ochii lui înfloresc un vis prea frumos și prea mare.

În haina-i splendidă de mătase verde cu dantele albe de spume marea în nebună aventură urcând val pe val părea că vrea să se înalțe până la noi, până la uriașul balcon de piatră și de fier în care stam, sfidare aruncată deslanțuitorilor talasuri.

Al. Simionescu

1 Iunie 1899.

Câte-va din cugetările Indionilor

Ce însemnează profitul?

Când petreci cu cei buni.

Ce este desgustul?

Când trăiești cu cei ignoranți.

Ce este perderea?
 Când nu te folosești de ocasiune.
 Ce însemnează a fi brav?
 Când nu lași nimic din drepturile
 și datoriile tale.
 Cine este mai brav?
 Care stăpânește pe deplin min-
 tea sa
 Care e ființa cea mai scumpă?
 Aceea care ne este credincioasă
 și nu ne înșală nici odată.
 Ce este bogăția?
 Nu este nimic de cât a învăța și
 a ști.
 Când ai puterea supremă?
 Când știi că numai de cât ți se
 împlinesc ordinele.
 Care e cea mai mare mulțumire
 sufletească?
 Când nu-ți perzi patria.

Precor

SPRE IARNA

Vânt de toamnă printre ramuri bate trist și dureros,
 Frunze galbene, grămadă, se aștern la rădăcină;
 Nici albina nu mai sboră pîntre flori de mătăcină,
 Nici drăguțe păsărele i nu mai saltă 'n sus și 'n jos!
 Frunze galbene, grămadă, se aștern la rădăcină!

Doar pe vîrf, pe vîrf de ramuri șede corbul trist
 (și mut
 Nourii albi, în păcuri, păcuri, se zăresc în nepăr-
 țare,

Galben, sôrele de toamnă când s'arată, când dispere!
 Firoa 'ntr'ogă par'că strigă, iarna, iarna a 'nceput!
 Nourii albi, în păcuri, păcuri, se zăresc în depăr-
 țare!

Ca și galbenele frunze, sboră visurille mele,
 Viscolul desamăgirii fără milă suflă 'n ele,
 De-mi rămâne bietul suflet gol ca ramura de pom!

Iar în loc de blânde visuri, gânduri vin din haos
 și trezesc, trezesc în suflet dor de vecinicul repaos,
 Unda pururi nesimțirea stăpânește peste om!

T. Voicu

Legea naturală asupra heredității

(Atavism)

(urmare)

Anumite popoare mici din America meridională, precum: Emaras, Hiancas și Șincas au obiceiul că diformează capetele copiilor lor, când sunt încă în stare fragedă, unii îi dau forma triunghiulară, alții lățăreață, etc. și lucru curios, se susține chiar, că aceste diformități nenaturale se transmit prin hereditate; aceste exemple ni le dau autorii cari se ocupă cu cercetările asupra atavismului pentru a ne convinge cât este de mare influența fizică a așcendenților asupra deșcendenților lor.

Trecem acum la o altă ordine de idei și ne vom ocupa de partea morală și intelectuală ce se pot de asemenea propaga din tată în fiu. E de ajuns ca să dăm câte-vă exemple pentru ca comentariile să nu mai fie necesare, deci vom începe cu artele, și în special cu muzica: nu se știe oare că trei persoane din familia Mozart au fost muzicanti celebri?; doi din familia Beethoven?, dar exemplu cel mai frapant îl găsim în familia Bach, din care au eșit una-sută-două-deci membri toți muzicanti, de cari vorbește încă istoria artelor; putem susține dar, că nu numai frumusețea s'eu urâciunea se pot transmite prin procreație, dar chiar și gustul asupra artelor.

Sentimentul și pasiunea trec incontestabil dela părinți la copii, Brierre de Boismont, Morel și alții ne demonstră cu fapte cari ne conving pe deplin de aceste minuni a le naturii, ei dic că un tată bețiv, lasă copiilor săi acest deplorabil obicei, altul are obiceiul de a juca cărți, de a fura, corupțiunea, nebunia, furia și altele de asemenea natuă, în general se datoresc ascendenților. Nu mai vorbim de tuberculosă asupra căreia și clasa de jos a societății a început a se convinge că se transmite prin moștenire, căci am auzit foarte des dicându-se între țărani, că nu-și dă fata după

cutare băiat, sau băiatul să nu ia pe cutare fată, din cauză că părinții lor ar fi murit atacați, ofticoși, etc., fără să li se pótă imputa altceva; de aci vedem că ideea de transmite a unor defecte sau bóle dela părinți la copii, a ajuns și s'a înrădăcinat în masa poporului.— E lucru natural, când vedem un ténér de orf ce secs, care ne atrage atențiunea cu purtările lui, cea dintâi întrebare ce ne-o facem, este, al cui e și ce purtare au avut părinții lui, în cât fără să ne gândim că facem o cercetare de atavism, totu-și fără voe ajungem la această conclu. iue.

Cuând luăm o carte de medicină mentală, ne putem așor coavinge că și pasiunea de crime sunt urme de ale heredității, însă cea mai ușor de moștenit după mulți autori este nebunia.

S'a încercat de a păci pe tineri de a fi în contact cu persoane care ar putea să le dea exemple rele, li s'a vorbit tot-deauna de lucruri folositoare, li s'a criticat părțile și deprinderile imorale, însă cu toate acestea, în çadar au fost toate sfortările, căci la prima ocașie, ce a căpătat prin naștere, a eșit la iveală, cu toate silințele ce și-au dat cei însărcinați cu supravegherea, căci însunctu din naștere s'a cultivat singur, s'a întărit în raport cu creșterea copilului.

Asupra acestui studiu ar fi mult, fórté mult de scris, mai ales că ar trebui acum să ñicem câte-va cuvinte asupra bólelor ce se transmit prin hereditate, acésta însă e subiectul unei cărți sau broșuri științifice iar nu într'o revistă-literară care e menită a fi citită de totă lumea, căci partea ce urmășă nu póte fi citită de cât de ómenī maturi.

Sir Lionel

FRAGMENTE LITERARE

STRIGĂTURI

I

*Bate vântu sălcile
Rumenite-s fetele;
Frânuliiță lemn domnesc
Rumenite-s de sclipeșc.*

II

*Frunză verde lemnisor
Am drăguț de domnișor,
Lemnisoru s'a uscat
Domnișoru m'a lăsat.*

III

*Măi badi'alu Vasile
Nu pune mâna pe mine
Că pe miac-î tot borșon ¹⁾
Și aștept mână de Domn.*

IV

*Alunel cu alunel
Vin la maica și m' cere;
De m'o da, de nu m'o da
Ie-mă Badco cu sila,
Nu știu zestre ce mi-o da
Două rațe potcovite,
Ca să jū și eu cu vite;
Dauă rațe și-un rătăiū.
Ca să fu și eu cu boi.*

V

*Trecu valca c'o pantiță
La fata de murăriță
Era sorcele 'n prăajior
Și ea sta calcată în țol,
Numai biata maică-sa
Tot hătea cu mătura
Că fata-î nu se scula.*

VI

*Fă muere, fă nevastă
Cinc-î la noă la ferăstră?
Măi bărbate nu fi prost,
Nu veți că-î câinele nost
Tu muere, ești bolandă,
Căinele nost n'are țundră ²⁾
Date, date!
Bădișor,
Că mozoc
Șade la foc,
Și tot freacă la obiele
Și tot muștră la muere.*

¹⁾ Borșon-Catifea.

²⁾ Țundră-Manta de culóre neagră.

VII

*Frunzuliță foî și foî
Mândră când ne iubim noi
Face busuiocu foî
Dar de când noi ne-am lăsat
Busuiocu s'a uscat.
Busuióce!
Nu te cóce,
Că din semincióra ta
S'a născocit dragostea*

VIII

*Multă ciudă în două fete
Pentru badea răcănete;
Dar nici pragul nu l'oi trece
Si ca Badea găsesse dec,.
Si mai 'nalt și mai frumos
Nu ca Badea Clomboros,
Si mai 'nalt și sprâncenat
Nu ca Badea de umflat.*

IX

*Vă! lelică, dragă flóre
De n'ai întorce din cale
La cale pe urmele tale,
Leșinat de demâncare
Bîtit și fript ars de sóre
Cu bășicî pe sub picióre
Si cu dășagî'n spinare.*

X

*Frunză verde d'artăraș
Eă iubesc un flăcăias,
Tinerel și frumușel
Subțirei și sprintenel
Par'căi tras printr'un inel.*

XI

*Frunză verde uscă pom,
Rău e uritul de om,
Că nimic pe el nu'l dóre
Numai pică din picióre.*

XII

*Frunză verde ca paraua
Colțu erbii ca sminceaua,*

*Si 'mî luă pușca și vergeaua
Si 'mî apucăi poteceaua;
Poteceaua de pe vale
Făcută de-o fată mare
Uerdinând la vrăjitoare*

XIII

*Ha! la horă să jucăm
Că fata ne-o mărităm
Si de dracu ne scăpăm;
Ferice de noi c'om da-o
Va! de capu cu! o lua-o. 1)*

C. N. Drăguș.

O Excursiune la Constanta

În seara de 5 Iunie, cu trenul de 9, sosesc în orașul nostru studenții univesitarii, membri ai societății istorice, însoțiți de societatea germană Liedertafel, sub conducerea distinsului nostru arheolog, D-nu Gr. G. Tocilescu.

Pe peronul gării, sunt primiți de un public numeros, de profesorii gimnasiului Mircea cel Bătrân, de membrii cercului Ovidiū, și de societatea meseriașilor.

După căldurosul discurs al D-lui Fortună, președintele Cercului Ovidiū, prin care le urează bună venire, ia cuvântul și D-nu farmacist Berberianu, în numele societății meseriașilor.

D-l Grigore Tocilescu mulțumește tutulor de simpatia ce se arată excursioniștilor și D-sale, precum și de ospitalitatea ce i se oteră în anticul oraș Tomis.

1) Auđite de la N. Armie Dalvaser-Ardél și I. Ureche Dâncu Mare-Ardél.

După aceia, studenții și membrii societății Liedertafel, aranjați în ordine, străbat strada Traian, cântând „Deșteaptă-te Române”; iar în piața Ovidiu se împrăstie fie-care pe la o-telurile unde erau găzduiți, urmând a se întruni îndată în grădina Capato, unde îi aștepta o masă destul de copioasă.

Aci, primul tuast este ridicat de D-nu Gr. Tocilescu, președinte excursiunii, în sănătatea M. M. L. L. Regelui și Reginei precum și Augustilor Moștenitori ai tronului. Entuziasmul e la culme, exersioniștii se scoldă în sus și încep a cânta imnul regal.

După terminarea prânzului, trec la Otel-Terasă, unde societatea Lidertafel anunțase o petrecere germană, sui generis, la care au asistat o mulțime de persoane din localitate.

Aci, luă cuvântul D-nu Fischer, președintele societății Liedertafel, arătând progresul Românilor și propagând ideia de înfrățire cu Germania, cari au interese comune și stimă reciprocă. D-sa arată că plugul de care vorbește Herodot, nu numai că a adus civilizația și abundența la toate popoarele prin brăsdarea pământului, dar el a răscolit și terenul științei, îndrumat fiind de conducătorii dibaci

D-sa arată, că printre conducătorii acestui plug, și poate dintre cei cari a răscolit mai mult terenul științei la noi, este și veneratul și distinsul nostru profesor universitar D-nu Gr. Tocilescu.

În urma răspunsului D-lui Tocilescu, mai ia cuvântul și studenții

Schrof și Georgescu, după care urmează cântecile germane, preparate anume, precum și un Salamander în onoarea conducătorului excursiei. La ora unu din noapte, serbarea încetează, urmând ca toți să se întâlnească a doua zi în piața Ovidiu.

Abia se făcuse ziua, când excursioniștii încep a se arăta pe ici, pe colo, unii voind să vadă răsăritul soarelui în luciul mării, alții activitatea ce începea a se desfășura în portul nostru.

La orele 7 a. m. studenții, conduși de D-nu Tocilescu vizitează urmele vechiului oraș Tomis, studiind și cele 3 valuri romane, ce se termină lângă vii.

În tot timpul D-sa dă toate explicațiile necesare, în urma cărora excursioniștii, pe lângă cunoșterea amănunțită a tuturilor antichităților, vor păstra o scumpă amintire despre cele vădute.

Întorși în oraș, vin la Otel-Terasă, unde D-nu Tocilescu a dat un banchet tuturilor insoțitorilor, în număr peste 200, la care au fost invitate și toate persoanele de distincțiune din Constanța

Aci, președintele de onoare al cercului nostru ținu o caldă cuvântare, în urma căreia propune două telegrame de urare și mulțumiri M. M. L. L. Regelui și A. S. R. Principelui Ferdinand. Iată conținutul lor:

M. S. Regelui.

București

Tinerimea universitară, aflată în excursiune arheologică, vine, plină de respect, de credințe și admirațiune pentru întemeietorul României mo-

derne, pentru cărmaciul înțelept și adevărata pavăză a naționalității române;—vine, împreună cu dascălul ei, a prezenta la picioarele tronului homagiile de recunoștință și statornic devotament; urînd M. V. și M. S. Reginei să trăiești întru mulți ani fericii pentru mărirea tot mai strălucită a patriei și neamului.

Tocilescu

A. S. R. Principelui Ferdinand

București

Rivnitoare a trecutului și nerezătoare în viitor, tinerimea universitară, cu dascălul ei, salută respectuos pe Cea ce intrupează speranțele României, prezentând A. S. R. și A. S. R. Principesei homagiile de respect și statornic devotament.

Tocilescu

După discursurile de ocazie ale studenților universitari, Strugurescu și Arnăutu, vorbește D. Dem. Manolescu-Sideri, mulțumind din partea administrației județului de simpatiile ce încălzesc inimele tineretului, și arătând din partea D-sale admirația ce are pentru omul s crificat științei, D-nu Tocilescu.

Banchetul se termină printr'un mic discurs al D-șorei Drăgoșescu și D-lui profesor Gârbea.

De aci, cu toți în corpore pornesc la port, unde îi aștepta frumosul vapor „Principesa Maria“. Pe lângă excursioniști, se mai atașează plimbării pe mare o mulțime de Constanțeni. Vaporul pornesc în cursă de 4 ore, avînd deci pe bord peste 350 persoane. Aci, societatea îi veselă: de-o parte în saloanele restaurant, membrii societății Liedertafel petrec, gustând voioși din berea de München, și scriind cărți poștale cu ilustrațiunii locale; pe când studenții și studeutele, noi veniți și magistrul arheolog, sunt pe puntea va-

porului, unde se discută numai chestiuni științifice.

După câte-va momente, trec în salonul de muzică, unde D-șora Horbascki face să vibreze cordele inimei prin frumoșele opere executate la piano.

Petrecerea a fost splendidă, mai ales că nu s'a intrerupt prin vre-un accident, de ore-ce nimeni nu a suferit de răul de mare.

La întorcere, pe debarcader, D-nu Tocilescu primește următoarele telegrame din partea M. S. Regelui și A. S. R. Principelui Ferdinand, ca răspuns la cele expediate de D-sa în numele studenților.—Dăm aci aceste depeși,

M. S. Regele a primit cu o vie plăcere urările tinerimei universitare, aflată în excursiune arheologică la Constanța.

Sunt însărcinat a vă transmite, atât d-vastră cât și tinerimei universitare, adâncă mulțumire a Majestăților lor, pentru călduroșele sentimente ce le-ați arătat.

Adjutant de serviciu,

Lt.-Comandor S. Grațowski

Domnului Tocilescu

Constanța

Din totă inima mulțumesc pentru salutările așa de bine simțite ce mi adresați din partea tinerimei universitare. Totă munca, totă rivna lor să fie însuflețită de un patriotism curat și sfânt.

Ferdinand, Principele României

Seara, D-nu Gr. Tocilescu, în aușul unui public foarte numeros, și-a dezvoltat conferința sa despre „Creștinismul în Dobrogea“ cu cel mai deplin succes.—După aceia a urmat un concert ținut de excursioniști. Asupra acestor lucruri vom reveni.

Viră

din Constanța de sub direcțiunea D-rei Lelia Petraru.

Pe lângă o mulțime de bucați, alese din cel mai distinși compozitori, se vor recita și poezii din limbile franceza, germană și română.

Piesele cari se vor juca, vor fi: „Visul României“ și „Copil Pioși“ Spectacolul se termina cu corul copiilor mici.

POȘTA REDACȚIEI

D-lui Munt. Râm. R.-Sărat.—Așteptăm articolul anunțat D-lui A. în Eucurești pentru numărul viitor.

D-lui Al. S. Rovire. Amicilor mei din Eobrogă.—Nu se poate publica acum. Răgîncerată ceva nugele, credem că veți avea de j în succes.

D-lui De pe plat, in cimitir.—Pe ce nu puneți mai multă atențiune, păcat de timpul pierdut,—totuși recunoștem că aveți talent. Nu putem publica: Trimeteți alt-ceva D-stră treceți pe la redacție.

D-lui Petrescu Cărp. Trimeteți alt-ceva. Daș putea . . . s'ar publica, însă . . . Sperăm ceva nou. Treceți pe la redacție D-l M. G. dorește să vă vorbească.

D-lui V. P. A. R. Vâlcea.—Anunțurile ce propuneți vă rugăm ale indica lămurit. În urmă vom fixa prețul.

Rugăm a ne acorda sprijinul D-stră pentru cele ce va rugat D-nu V. A.

D-lui Tuțescu. Rugăm pentru, producțiun populară. Cele expediate, fostul redactor D-l Vulcan le-a pus la coș. Motivul că nu erau anunțate ca producțiun populară ci ca lucrări originale.

Zet.

Anunțăm cu plăcere apariția:

Revistele Ilustrate Enciclopedice

Gazeta Săteanului

No. 9 (320).— 5 Iunie 1899.— Anul al XVI-lea.— Abonamentul 10 lei pe an

Sumarul:

Desvoltarea Industrii. . . *	
Intru cât toloasesce clasicismul	S. N.
Ipoteze asupra originii vietii.	Lascar Veniamin
Pesta (Ciurma)	Dr. V. Babeș
Grajd de la ferma de experiențe din Tunisia. . .	Vox
Două monede noi la monetărie Francei	Compilator
Cronica Agricola.	D.
Arhitectură la Salonul din Paris	N.
Cholera paserilor de curte. . .	Polina C. Concita
Felurim: Trandafiri albaștri;— Microbii florilor; Cât costă acum extragerea aurului	Compilator
Boscărie nouă: Tăierea capului	C.
Scirî Agricole	
Buletin comercial	

Administrațiunei revistei „Ovidiu“ convenind cu d-l M. Pura Librar și Tipograf din localitate, succesorul d-lui Dimitrie Nicolaescu, a vinde tuturor abonaților și cititorilor noștri orice mărfuri din magazinul D-sale, cu un sczământ de 10 %.

Deci, ori cine so va presenta cu bonul de mai jos la sus zisa librărie, are dreptul a pretinde sczământul convenit. Pentru d-nii Abonați e de ajuns chitanța de plata abonamentului.

In viitor vom face Onor noștri abonați alte înlesniri și surprise

Comisiunea

B O N
AL REVISTEI „OVIDIU“ No. 17

**TIPOGRAFIA „ROMANA”
MARIN PUREA
CONSTANȚA**

Execută ori-ce lucrare atingătoare de această branșă precum: Broșuri, Ziar, Afize în ori-ce mărime, Bilete de unț, de logodă și de botez, Hartie de adrese, plieuri etc., cu prețurile cele mai convenabile.
Carii de viață numai cu 2 lei suta.

Rugăm pe onorații noștri cetitori, să bine-voiască a înainta abonamentul pe adresa D-lui Cassier al Cercul Literar „Ovidiu”, fiind cunoscute sacrificiile morale și materiale ce face Cercul pentru ridicarea nivelului de cultură în Dobrogea.

ABONAMENTELE LA REVISTA „OVIDIU”

Pe un an țară	Lei 10.—	Pe 6 luni în străinătate	Lei 7.50
Pe un an în străinătate	15.—	Pe 3 luni în țară	3.—
Pe 6 luni în țară	5.—	Pe 3 luni în străinătate	5.—

Un număr bani 50
Un număr vechi leu 1.—

Pentru ori-ce tel de anunț inserat în revista „Ovidiu” în spațiu de 10 linii, pe termen de o lună, se plătește 10 lei anticipativ. Pentru 3 luni 20 lei.

Piața Independenței 40

Piața Independenței 40

**LIBRARIA „ROMANA”
ȘI
LEGATORIE DE CARTI
MARIN PUREA**

Deposit de Articole de **Librărie și Papetărie** de toate calitățile cu prețurile cele mai convenabile.

Asemenea în ce privește **Legătoria de Cărți** aducând un maestru perfecționat în această branșă cum și materiale bune executăm ori-ce lucrări de cartonage solid, elegant și eficient.

Cărți poștale ilustrate

Colecțiuni de cărți poștale ilustrate cu vederi și figuri, în plieuri cu 10 cărți poștale bine asortate bani 90.

În plieuri cu 20-cărți poștale 1.70

Deposit de Imprimări și Registre.— Asortat cu toate soiurile de imprimări și registre necesare Primăriilor Urbane și Rurale, Percepțiilor fiscale și comunității Parohiilor de Biserică, Școalelor, Judecătoriilor de ocoale și comunale.— Cu prețuri foarte reduse.

Ori-ce comenzi se execută în 24 ore și se expediază în toată țara.